

[Inger Merete Nørdentoft.]

og jeg finder ikke, at en Timeløn paa godt 6 Kr. er tilstrækkelig for dette Arbejde.

Jeg vil gerne sige et Par Ord om det særlige Problem Ungdomsskolen for den ufaglærte Ungdom. Ministeren har angivet, at den stadig dalende Tilslutning til denne Ungdomsskole fra Ungdommens Side skulde skyldes Mørklægning og vanskelige Forhold under Krigen og den Arbejdsrigelighed, der findes i Øjeblikket. Jeg maa sige, at jeg slet ikke er enig i disse Betragtninger. Jeg tror, at man fra Begyndelsen har anlagt denne Skole helt forkert. Man var for karrig, da man startede denne Skole. Man startede den som en Aftenskole. Man burde have startet den som en Dagskole, hvor man gav disse unge en Dag om Ugen. Derved havde man haft en Mulighed for at rive dem ud af deres Milieu, der som Regel tegner sig graat i graat, og at give dem en virkelig — for at bruge et Udtryk fra Kolds og Grundtvigs Pædagogik — vækkende Oplevelse gennem en Undervisning, der formede sig som en hel Dags Samvær med jævnaldrende og ligestillede unge og med en Lærer, for hvem dette Arbejde blev Hovedopgaven, kort sagt en Undervisning, der kunde blive en virkelig Ydelse fra Samfundet til disse unge, som man vist har Lov til at kalde Samfundets Stedbørn. Denne Plan blev ikke til noget, fordi baade Arbejdsgiverne og De samvirkende Fagforbund satte sig imod den. Arbejdsgiverne motiverede deres Modstand med, at det var praktisk uigennemførligt at tage de unge ud af Arbejdet en hel Dag om Ugen, men i Praxis blev det dengang og bliver stadig gennemført baade i Malmø og i Stockholm med stort Udbytte og med god Tilslutning.

I Indledningen til Ungdomsskolekommissionens Betænkning fastslog man i sin Tid, at Opgaven bestod i at skabe en Skoleform, der var afpasset for de 14—18-aarige, saaledes at Undervisningen uden at tabe det almene af Sigte knyttedes nærmere til det konkrete Indhold af Ungdommens Interesse- og Idéverden. Dette er ikke sket. Var det sket, havde man faaet en stadig voksende Tilslutning til Ungdomsskolen i Stedet for den virkelig katastrofalt dalende Tilslutning, der er Tale om. Man burde have prøvet at gennemføre en Form, som havde sat ind paa at opøve hver enkelt: Tænkeevne og Dømmekraft, idet man havde lagt Vægt paa, at de unge fik ombyttet saa meget som muligt af den Autoritetsmoral, som Barndommen nu engang opbygger, med selvoplevet og selverhvervet Moral. Man skulde have sat ind paa at skabe en

Skole med en saa demokratisk Form, at de unge gennem den kunde have faaet en selvoplevet Forstaaelse af de Pligter, som vor Samfundsform paalægger den enkelte, og de Rettigheder, den giver os. Denne Mulighed indebærer Dagskolen, hvorimod Aftenskolen vanskeligt kan blive andet end et Kursus, der giver en vis Mængde eller maaske snarere et vist Minimum af Kundskaber.

Det glæder mig, at der nu bliver givet større Frihed i Undervisningen, som efter den oprindelige Lov var obligatorisk i Arbejdskundskab, Gymnastik og Sang. Arbejdskundskab er stadig væk Hovedfaget. Maalet var gennem dette Fag at sætte de unge i Forbindelse med vort Erhvervslivs vigtigste Grene og give dem et Overblik over vore Raavarers Art, Oprindelse, Pris, Fordeling og Bearbejdning og over de færdige Produkters Fordeling og Pris. Dette Fag var imidlertid taget direkte fra den svenske Ungdomsskole, der i Modsætning til den, der blev bygget op herhjemme, er delt i en erhvervsbestemt og en mere almen Skole.

Herhjemme har Faget Arbejdskundskab ikke kunnet undgaa at blive særdeles virkelighedsfjernt for mange af Eleverne, idet det slet ikke berører de Arbejdsgræne, de er beskæftiget med. Den rigtige Tanke at sætte Undervisningen i Forbindelse med Produktionslivet har derfor ikke givet det Udbytte, den skulde. Ungdomsskolekommissionens betænkningens smukke Ord om, at den ufaglærte Ungdom gennem Faget skulde hjælpes til at øjne en Sammenhæng mellem deres Arbejde og Fremtiden, har jeg aldrig troet paa, for der er jo ingen Sammenhæng. Disse unge er kommet ind i et Overgangs- eller Blindgadeerhverv. Ungdomsskolen kan derfor ikke tilføre disse unge et Perspektiv for deres eget Liv, for deres erhvervsmæssige Fremtid, og det sociale Problem bestaar ikke i at gøre de unge værdige til at faa Samfundsrettigheder, men i at give dem den elementæreste Menneskeret: Retten til Arbejde og derigennem Mulighed for at stifte Hjem og Familie og for at dyrke Interesser ud over Arbejdet.

Jeg tror, jeg har Ret, naar jeg siger, at de skønne Drømme, der var indsluttet i det himmelblaa Bind, hvori Ungdomsskolekommissionens Betænkning, maaske med en vis Selverkendelse fra Ministeriets Side, udkom, ingenlunde er blevet til Virkelighed, og at det er meget lidt, der er tilbage af det stolte Bygningsværk, man troede man byggede, og jeg vil indtrængende henstille til den højtærede Undervisningsminister